

Sygn. akt II K 1051/14

1 Ds. 1415/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2016 roku

Sąd Rejonowy w Świdnicy w II Wydziale Karnym w składzie

Przewodniczący SSR Katarzyna Jamrozy - Szponik

Protokolant Iwona Połczyńska

po rozpoznaniu w dniach 23 marca 2015 roku, 20 maja 2015 roku, 14 grudnia 2015 roku, 24 lutego 2016 roku, 6 kwietnia 2016 roku, 12 maja 2016 roku, 25 maja 2016 roku, 5 września 2016 roku, 24 października 2016 roku, 14 listopada 2016 roku, 8 grudnia 2016 roku sprawy

R. H.

syna L. i G. z d. C.,

urodzonego (...) we W.,

D. T. (1)

syna C. i J. z d. W.,

urodzonego (...) w B.,

R. H. oskarżonego o to, że:

I. w dniu 16 października 2013 r. w Ś. woj. (...) uderzył pięścią w brzuch Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. - M. W. (1) czym naruszył jego nietykalność cielesną, podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art 222 § 1 kk;

II. w dniu 16 października 2013 r. w Ś. woj. (...) uderzył pięścią w twarz aplikanta K. K., który został przybrany do pomocy przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. M. W. (1), czym naruszył jego nietykalność cielesną podczas i w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych,

tj. o czyn z art. 222 § 1 kk;

III. w dniu 16 października 2013 r w Ś. woj. (...) groził pozbawieniem życia Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym w C. M. W. (1) czym zmuszał go do zaniechania przeprowadzenia czynności egzekucyjnej polegającej na licytacji ruchomości położonej przy ul. (...) w Ś.,

tj. o czyn z art 224 § 2 kk;

D. T. (1) oskarżonego o to, że:

IV. dniu 16 października 2013 r w Ś. woj. (...) stosując przemoc w postaci popchnięć zadawanych rękami zmuszał Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. M. W. (1) oraz osób do pomocy mu przybranych K. K. i P. B. do zaniechania przeprowadzenia czynności egzekucyjnej polegającej na licytacji ruchomości położonych przy ul. (...) w Ś.,

tj. o czyn z art. 224 § 2 kk;

I. oskarżonego R. H. uznaje za winnego, tego że działając w krótkich odstępach czasu i z wykorzystaniem takiej samej sposobności:

-w dniu 16 października 2013 r. w Ś. woj. (...) naruszył nietykalność cielesną M. W. (1) w ten sposób, iż uderzył go pięścią w brzuch,

- w dniu 16 października 2013 r. w Ś. woj. (...) naruszył nietykalność cielesną K. K. w ten sposób, iż uderzył go pięścią w twarz,

tj. występku z art. 217 § 1 kk i za to na podstawie powołanego przepisu, przy zastosowaniu art. 91 § 1 kk wymierza mu karę grzywny w wysokości 90 (dziewięćdziesięciu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

II. oskarżonego R. H. uznaje za winnego, tego że w dniu 16 października 2013 r. w Ś. woj. (...) groził pozbawieniem życia M. W. (1), która to groźba wzbudziła w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, tj. występku z art. 190 § 1 kk i za to na podstawie powołanego przepisu wymierza mu karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

III. na podstawie art. 91 § 2 kk łączy wymierzone oskarżonemu w pkt od I do II wyroku kary grzywny i orzeka wobec niego karę łączną grzywny w wysokości 120 (stu dwudziestu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

IV. oskarżonego D. T. (1) uznaje za winnego, tego że dniu 16 października 2013 r. w Ś. woj. (...), działając wspólnie i w porozumieniu z A. H., stosując przemoc w postaci popchnięć zadawanych rękami zmuszał Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w C. M. W. (1) oraz osoby do pomocy mu przybranej K. K. do zaniechania przeprowadzenia czynności egzekucyjnej polegającej na licytacji ruchomości położonych przy ul. (...) w Ś. w związku z prowadzoną egzekucją w sprawie o sygn. Km 871/13, tj. występku z art. 224 § 2 kk i za to na podstawie powołanego przepisu wymierza mu karę grzywny w wysokości 50 (pięćdziesięciu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawkiiennej na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

V. na podstawie art. 627 kpk zasądza od oskarżonych R. H. i D. T. (1) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w całości, w tym po 1/2 wydatków postępowania i wymierza im opłaty:

- R. H. w kwocie 120 (stu dwudziestu) złotych,

- D. T. (1) w kwocie 50 (pięćdziesięciu) złotych.

UZASADNIENIE

na podstawie art. 424§3 kpk w zakresie podstawy prawnej oraz orzeczonej kary

W świetle materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd uznał, iż R. H. w dniu 16 października 2013 r. w Ś. dwukrotnie naruszył nietykalność cielesną poprzez uderzenie pięścią w brzuch M. W. (1) oraz na skutek uderzenia pięścią w twarz K. K., czym dwukrotnie wyczerpał znamiona występku z art. 217 § 1 kk.

W realiach niniejszej sprawy nie można mieć wątpliwości, iż oskarżony działał w warunkach ciągu przestępstw z art. 91 § 1 kk, albowiem oba czyny zostały popełnione w krótkich odstępach czasu z wykorzystaniem takiej samej sposobności.

Należy przy tym wskazać, iż Sąd nie zgodził się z zaproponowaną przez oskarżyciela kwalifikacją prawną czynu, uznając iż materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie pozwala na uznanie, iż czyny R. H. wyczerpywały znamiona występku z art. 222 § 1 kk. Odpowiedzialności karnej za przestępstwo opisane w tym przepisie podlega ten, kto narusza nietykalność cielesną funkcjonariusza publicznego lub osoby do pomocy mu przybranej podczas lub w związku z pełnieniem obowiązków służbowych.

W sprawie bezspornym jest, iż w dniu 16 października 2013r. komornik przy Sądzie Rejonowym w C. M. W. (2) wraz z aplikantem K. K. i pracownikiem kancelarii (...) udali się na ulicę (...) w Ś. w celu przeprowadzenia licytacji ruchomości dłużnika R. H.. W mieszkaniu zastali żonę oskarżonego A. H. oraz oskarżonego D. T. (1). Wskazane osoby nie chcąc aby doszło do licytacji, przy użyciu siły wypchały Komornika M. W. (1) oraz aplikanta K. K. z mieszkania. W międzyczasie telefonicznie powiadomiły R. H. o obecności osób chcących przeprowadzić licytację. Należy zaznaczyć, iż wskazany oskarżony miał świadomość – co wynika z jego wyjaśnień- iż taka czynność ma być przeprowadzona, albowiem w godzinach rannych został telefonicznie powiadomiony o niej przez pracownika kancelarii komorniczej. W trakcie rozmowy wskazał, iż nie zdąży dojechać do domu na godz. 16.00, a także iż skontaktuje się z wierzycielem.

Należy przy tym podkreślić, iż kiedy R. H. podjechał samochodem na ulicę (...), komornik sądowy M. W. (1) oraz jego aplikant K. K. znajdowali się już przed budynkiem. Rolą Sądu w niniejszym postępowaniu było ustalenie, czy w dalszym ciągu wykonywali obowiązki służbowe, albowiem materiał dowodowy nie był w tym zakresie oczywisty. Wobec nie dających się usunąć wątpliwości, pomimo przeprowadzonych dodatkowych czynności przez Sądem, należało je rozstrzygnąć na korzyść oskarżonego. Z racji faktu, iż wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku odnosi się jedynie do podstawy prawnej orzeczenia o karze, Sąd odniesie się tylko zwięźle do całokształtu okoliczności w sprawie istotnych przy rozważaniu tej kwestii.

Zeznania pokrzywdzonych nie były na tyle precyzyjne i spójne, aby z całą pewnością ustalić, iż komornik wraz z przybranymi mu do pomocy osobami planowali wykonać jeszcze jakiekolwiek czynności służbowe. Na licytację nikt się nie stawił, komornik wraz z aplikantem stali już przed budynkiem i jak wynika z pierwszych zeznań M. W. (1) złożonych zaraz po zdarzeniu, zadzwonił na policję, dopiero po tym, jak został uderzony przez R. H., a nie bezpośrednio po tym, jak został wypchnięty z mieszkania przez D. T. (1) oraz A. H.. Zeznań świadków nie wynika precyzyjnie, jakie ewentualnie czynności miały być jeszcze przeprowadzone w ramach obowiązków służbowych. Na rozprawie na pytanie Sądu pojawiły się koncepcje, że być może chciano sprawdzić, czy w mieszkaniu znajdują się licytowane przedmioty bądź też zachodziła konieczność sporządzenia protokołu, albo też zajęcia innych ruchomości. Wobec braku stanowczych i przekonujących stwierdzeń w tej kwestii, uwzględniając wyjaśnienia M. W. (1) złożone w niedługi czas po zdarzeniu, z których wynika, iż licytację udało się dokończyć (k.14), a także, iż dzwonił na policję, bojąc się pobicia (k.32), nadto biorąc również pod uwagę zeznania P. B., iż zadzwonili na komisariat, aby poinformować o stosowaniu przemocy wobec komornika i aplikanta, a także iż wszyscy opuścili mieszkanie, gdyż nie było licytantów, a on udał się do samochodu ponieważ tego dnia planowali wykonać inne czynności. Podkreślić należy, iż treść telefonicznego zgłoszenia M. W. (1) też nie pozwala na przyjęcie, iż planowano podjąć jeszcze jakieś obowiązki służbowe, skoro nie było żadnych licytantów, a gdyby komornik sądowy rzeczywiście planował jakieś prawne działania w mieszkaniu oskarżonego, mógł to uczynić po odbytej w samochodzie rozmowie z oskarżonym, kiedy to emocje związane ze zdarzeniem zostały wyciszone. Podkreślić ponownie należy, iż nie ustalono do jakich ewentualnie czynności miała być udzielona asysta policji, a z zeznań P. B. wynika, iż komornik wraz z aplikantem czekali na policję, aby złożyć zeznania (k. 343v).

W tych okolicznościach, rozstrzygając wątpliwości na korzyść oskarżonego, przyjęto, iż kiedy na miejsce zdarzenia przybył R. H., zarówno komornik M. W. (1) jak i aplikant K. K. nie planowali już wykonywać żadnych obowiązków służbowych związanych licytacją.

Należy jednocześnie podkreślić, iż Sąd błędnie uznał, iż występki oskarżonego nie wyczerpywały znamiona czynu z art. 222§ 1 kk, z racji tego, iż przepis ten odnosi się nie tylko do sytuacji, kiedy naruszenie nietykalności cielesnej nastąpi u funkcjonariusza publicznego, a do takich należy zaliczyć komornika (art. 115 § 13 pkt 3 kk), podczas pełnienia przez niego obowiązków służbowych (jak to rozważał Sąd) ale również wtedy, gdy dochodzi do tego w związku z pełnieniem tych obowiązków.

Związek naruszenia nietykalności cielesnej z pełnionymi obowiązkami przez funkcjonariusza publicznego zachodzi wówczas, gdy zachowanie sprawcy pozostaje w związku funkcjonalnym z pełnionymi przez funkcjonariusza obowiązkami. Chodzi o to, że zostało ono dokonane z powodu lub na skutek pełnienia tych obowiązków (O. Chybiński, [w:] W. Gutkunst, W. Świda, Prawo karne..., s. 351) Jak podaje się w literaturze np. naruszenie nietykalności policjanta za to, że wcześniej zatrzymał sprawcy prawo jazdy. Naruszenie nietykalności następuje z tego powodu, że funkcjonariusz wykonywał określone czynności służbowe (E. Pływaczewski, Czynna napaść na funkcjonariusza publicznego, Toruń 1985, s. 76–77; A. Zoll, [w:] Zoll, Kodeks karny, t. II, 1999, s. 713; A. Barczak-Opustil, [w:] Zoll, Kodeks karny, t. II, 2013, s. 1082). "Koniecznym warunkiem uznania, że związek taki zaistniał jest ustalenie, że to właśnie podjęcie przez funkcjonariusza czynności mieszczącej się w ramach jego obowiązków służbowych stało się motywem działania sprawców. Związek ten powinien więc zachodzić między konkretną, faktyczną czynnością służbową i czynną napaścią.

Taki związek zaistniał w niniejszej sprawie, skoro R. H. wiedział, iż ma do czynienia z komornikiem i z przybranymi do pomocy mu osobami, o czym świadczą zeznania K. K., M. W. (1) oraz wyjaśnienia oskarżonego, który telefonicznie był uprzedzony, iż około godz. 16.00 odbędzie się licytacja, a przyjechał na ul. (...) po telefonie otrzymanym od A. H.. Oskarżony zaatakował pokrzywdzonych w związku z podjętymi przez nimi wcześniej obowiązkami służbowymi, co również wynika z zeznań tych świadków i chronologii zdarzeń, krzyčząc, iż pokrzywdzeni nie będą mu nachodzić domu i dzieci (k. 6). Tym samym wyczerpał znamiona występkę z art. 222 § 1kk, a niej jak błędnie przyjął Sąd, z art. 217§ 1 kk, rozważając jedynie kwestię czy do zachowania oskarżonego doszło podczas wykonywania obowiązków służbowych przez komornika, pomijając iż dopuszcza się tego przestępstwa również osoba która narusza nietykalność cielesną funkcjonariusza w związku z pełnieniem przez niego obowiązków służbowych.

Ponadto Sąd uznał, iż R. H. w dniu 16 października 2013 r. grożąc pozbawieniem życia M. W. (1), która to groźba wzbudziła w pokrzywdzonym uzasadnioną obawę, że będzie spełniona, swoim zachowaniem wyczerpał znamiona występkę z art. 190 § 1 kk. Przyjęcie takiej kwalifikacji prawnej czynu, a nie jak forsował Prokurator z art. 224 § 1 kk związane jest z ustaleniem przez Sąd, iż czynności służbowe związane z licytacją ruchomości zostały przez Komornika i aplikanta zakończone, a zatem wypowiedane groźby nie miały na celu zmuszenia komornika sądowego do zaniechania prawnej czynności służbowej, skoro została ona zakończona. Zachowanie oskarżonego polegające na zadaniu ciosów pokrzywdzonym, jak i na groźeniu M. W. (1) było sposobem wyładowania złości na tych osobach, za to, że nachodziły dom, w którym mieszkała jego żona z dzieckiem, tym bardziej, iż w porannej rozmowie telefonicznej z komornikiem, informował go że będzie rozmawiał z wierzycielem.

Jednocześnie Sąd nie miał wątpliwości, iż D. T. (1) ze dnia 16 października 2013 r. działając wspólnie i w porozumieniu z A. H., stosując przemoc w postaci popchnięć zadawanych rękami zmuszał Komornika Sądowego przy Sądzie

Rejonowym w C. M. W. (1) oraz osoby do pomocy mu przybranej K. K. do zaniechania przeprowadzenia czynności egzekucyjnej polegającej na licytacji ruchomości położonych przy ul. (...) w Ś. w związku z prowadzoną egzekucją w sprawie o sygn. Km 871/13, czym wyczerpał znamiona występkę z art. 224 § 2 kk. W tym przypadku nie można mieć wątpliwości co do tego, iż zachowanie oskarżonego polegające na popychaniu wskazanych osób miało na celu wymuszenia na nich zaniechania dalszych prawnych czynności służbowych licytacji ruchomości. Oskarżony miał świadomość, iż ma do czynienia z komornikiem i osoby do pomocy mu przybranej.

Przy wymiarze kary Sąd miał na uwadze wszystkie dyrektywy określone w art. 53 kk, bacząc by dolegliwość kary nie przekroczyła stopnia winy, uwzględniając przy tym stopień społecznej szkodliwości czynu oraz biorąc pod uwagę cele zapobiegawcze i wychowawcze kary, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Wymierzając karę Sąd uwzględnił dotychczasową karalność oskarżonego R. H., fakt, iż D. T. (2) nie był karany. Nadto wzięto pod uwagę pozytywną opinię środowiskową o R. H., fakt, iż obaj oskarżeni pracują. Stopień społecznej szkodliwości przyjęto na średni, zachowanie obu oskarżonych związane było z faktem, iż A. H. już wcześniej zgłaszała w formie pisemnej zarówno do Sądu, jak i komornika, iż zajęte przedmioty należą do jej odrębnego majątku. Obecność komornika w jej mieszkaniu wywołała tak silnie emocje, że stały się one impulsem do zachowań będących przedmiotem niniejszego postępowania.

Z racji tego iż obaj oskarżeni pracują Sąd uznał za celowe wymierzenie im kar grzywny.

I tak za ciąg przestępstw z art. 217 §1 kk wymierzono R. H. karę grzywny w wysokości 90 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, za czyn 190 § 1 kk karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych.

Natomiast D. T. (1) za czyn z art. 224 § 2 kk karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. W tym przypadku Sąd nie zważył przy podstawie wymiaru kary art. 37 a kk, który umożliwia orzeczenie kary grzywny pomimo, iż dany czyn zagrożony jest jedynie karą pozbawienia wolności. W opinii Sądu z uwagi na dotychczasową niekaralność oskarżonego nie zachodziła podstawa do orzeczenia najsurowszej z katalogu kar.

Ustalając wysokość stawki dziennej grzywny na kwotę 10 zł, Sąd wziął pod uwagę sytuację finansową oskarżonych, fakt, iż przeciwko R. H. toczą się postępowania egzekucyjne.

W opinii Sądu kary w takiej postaci i wymiarze spełnią swoje cele wychowawcze i prewencyjne, będą na tyle dolegliwe, aby powstrzymać oskarżonych od dalszych niewłaściwych, karalnych zachowań.

Orzekając karę łączną, Sąd uwzględnił cele zapobiegawcze i wychowawcze, które kara ma osiągnąć w stosunku do oskarżonego, a także potrzeby w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa. Z tych względów na podstawie art. 91 §2 kk orzekł wobec R. H. karę łączną 120 stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 złotych. W opinii Sądu kara w takim wymiarze spełni swoje cele wychowawcze.

Ponadto na podstawie art. 627 kpk obciążono oskarżonych kosztami postępowania w całości, zasądzając na ich rzecz po 1/2 wydatków postępowania oraz zgodnie z art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 roku o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 roku, Nr 49, poz. 223 ze zm.) wymierzono im opłaty: R. H. w kwocie 120 zł, D. T. (1) w kwocie 50 zł.